

TIBBİ TERMİNOLOJİ

ÖĞR. GÖR. NESRİN SÖYLEMEZ

TIBBİ TERMINOLOJİ

HAFTALIK DERS PLANI

- 1.HAFTA: Tıbbi Terminolojiye giriş
- 2.HAFTA: Terminolojide telaffuz kuralları
- 3.HAFTA:Önekler, Sonekler
- 4.HAFTA:Labaratuvar ve Radyolojik Terimler
- 5.HAFTA:Hareket Sistemi Terimleri
- 6.HAFTA:Sinir Sistemi Terimleri
- 7.HAFTA:Dolaşım Sistemi Terimleri
- 8.HAFTA:Solunum Sistemi Terimleri
- 9.HAFTA:Sindirim Sistemi Terimleri
- 10.HAFTA:Üriner Sistemi Terimleri
- 11.HAFTA:Genital Sistemi Terimleri
- 12.HAFTA: Endokrin Sistemi Terimleri
13. HAFTA: Duyu Sistemi Terimleri
14. HAFTA: Genel Tekrar

TIBBİ TERMINOLOJİ

HAFTALIK DERS PLANI

1.HAFTA: Tıbbi Terminolojiye giriş

2.HAFTA: Terminolojide telaffuz kuralları

3.HAFTA:Önekler, Sonekler

4.HAFTA:Labaratuvar ve Radyolojik Terimler

5.HAFTA:Hareket Sistemi Terimleri

6.HAFTA:Sinir Sistemi Terimleri

7.HAFTA:Dolaşım Sistemi Terimleri

8.HAFTA:Solunum Sistemi Terimleri

9.HAFTA:Sindirim Sistemi Terimleri

10.HAFTA:Üriner Sistemi Terimleri

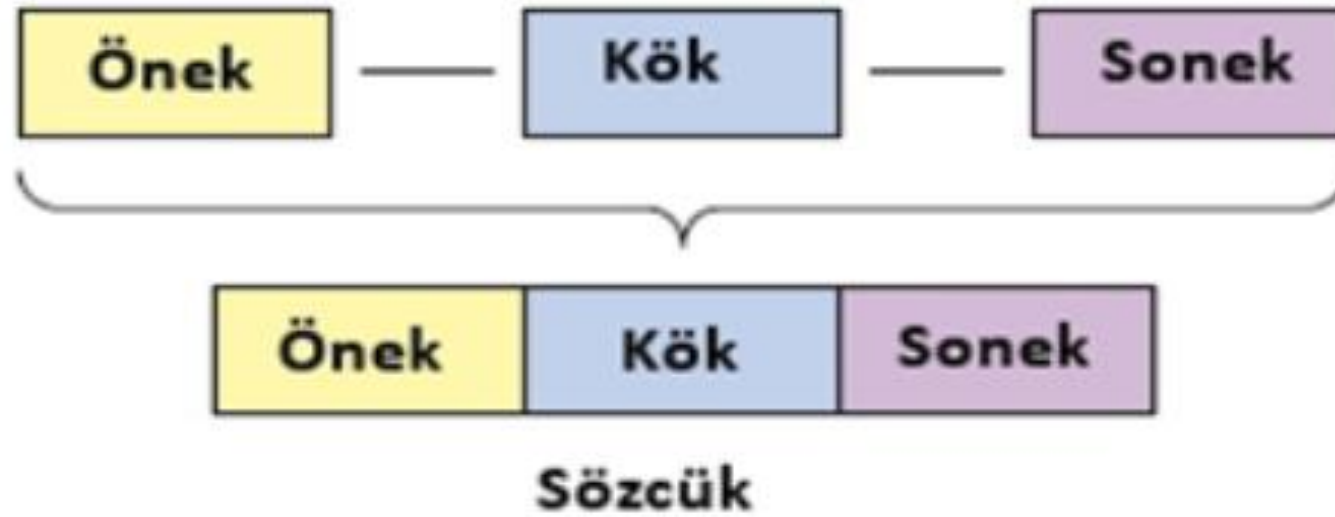
11.HAFTA:Genital Sistemi Terimleri

12.HAFTA: Endokrin Sistemi Terimleri

13. HAFTA: Duyu Sistemi Terimleri

14. HAFTA: Genel Tekrar

Sözcüklerin temel yapısı

SÖZCÜKLERİN TEMEL YAPISI

Bir sözcük üç kısımdan oluşabilir:

- **KÖKLER** (*roots*):

Kelimenin esas bölümünü oluşturur. Bir sözcüğün anlamı ve yapısı bozulmadan, kendisinden yeni sözcükler türetilebilen ek almamış kısmıdır.

(**Kardi** – **yak**)

SÖZCÜK KÖKLERİ -1

- Kökler başka dillerden türemiş olabilir.

Kardia Yunanca “kalp” demektir. (Latince – Mide)

Tıbbi terminolojide **kardi** kökünü oluşturur.

Pulmo Latince “akciğer” demektir

Tıbbi terminolojide **pulm/o** kökünü oluşturur

Vücut Bölgeleriyle İlgili Kökler

- Cephal (o) = sefal, sefalo = baş
- Cephalalgia = sefalaji = baş ağrısı
- Cephaloplegia = sefalopleji = Baş ve yüz kaslarının felçi
- Cephalocaodal = sefalokavdal = Baştan kuyruğa uzanan
- Ot(o) = ot, oto = kulak
- Otagia (otalji) = kulak ağrısı
- Otocleisis = otokleisis = kulak tıkanması
- Otoscope = otoskop = kulak muayene aleti

Dolaşım Sistemiyle İlgili Kökler

- ❖ Cardi(a) = kardi = yürek
 - Cardialgia = kardyalji = yürek bölgesinde hissedilen ağrı
 - Cardiovascularis = kardiyovaskular = Yürek ve damara ait
- ❖ Angi(O): Damar
- ❖ Vas : damar
- ❖ Ven : toplardamar

Hareket Sistemiyle İlgili Kökler

Os :kemik

arthr (o): eklem

Chondr (o): kıkırdak

My (o): kas

Solunum Sistemiyle İlgili Kökler

Laryng(o): gırtlak

Trache(o): soluk borusu

Bronch(o):bronş

Pulmo(n): akciğer

Sindirim Sistemiyle İlgili Kökler

Pharyng(O):yutak

Oesophag(o): yemek borusu

Gastr(o): mide

Enter(o): bağırsak

İle(o):ileum

Appendic(o): kör bağırsağın solucansı uzantısı

Col(o), colon(o): kolon

Rect(o): rektum

Hepat(o): karaciğer

Cholecyst(o): safra kesesi

Üriner Sisteme İlgili Kökler

Nephr(o): böbrek

Ren: böbrek

Ureter(o): idrar borusu

Cyst(o): idrar torbası

Urethr(o): idrar yolu

ÖNEKLER (Prefixes)

- Türkçe, sondan eklemeli bir dildir. Türkçe’ de önek yoktur. Kimi yabancı dillerde sözcük kökünün önüne gelerek sözcüğe belirli bir anlam katan ek şeklinde tanımlanır.
- Önekler gerçekte kendi başlarına da belli anlamları olan ve başka bir kelimenin önüne gelerek ona yeni anlamlar kazandıran yani kendi anlamını eklendiği kelimeye katan eklerdir.
- Kökün önüne eklenerek anlam değişikliği yapar. Nasıl, Niçin, Nerede, Ne Zaman, Ne kadar, Kaç Tane, Yönü, Zamanı veya Durumu ifade eder.

SÖZCÜKLERİN TEMEL YAPISI

SONEK (*suffix*): Kökün sonuna eklenerek anlam değişikliği yapar. Uygulama, durum veya hastalığı ifade eder.

(**Kardi** – **yak**) kalple ilgili

Gastr/itis = mide iltihabı -itis iltihap anlamı verir.

- KAYNAŞTIRMA ÜNLÜSÜ :

- **BİLEŞİK FORM**(*combining vowel/form*): Bir sesli harf çoğunlukla “**o**” bir kökü ve/veya soneki bir diğer köke bağlar.

(**Kardi** *y– **o** – **grafi**)

Bir kök bir sesli harfle birleşir. (**Kardiyo**-**gram**)

Kaynakça

- Ekinci, S. ve H. Hatipoğlu, G. (2010), Yüksekokullar için Tıbbi Terminoloji, Hatiboğlu Basım Yayım,
- Milli Eğitim Bakanlığı (2008), Tıbbi Terminoloji, MEGEP, Ankara.